

МОТИВИ

КЪМ ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ТУРИЗМА

Настоящият законопроект е изработен, с оглед усъвършенстване на уредбата, като целта му е да постави туристическата индустрия на полагаемото ѝ се приоритетно място в икономиката на страната, като значим източник на приходи за държавния бюджет и сфера, осигуряваща трудова заетост.

Законопроектът съдържа предложения, както следва:

1. По Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предлагат се уточнения относно туристическите дейности и обекти, като информационното обслужване на посетители и туристи се определя като туристическа дейност

2. По Глава втора ДЪРЖАВНА ПОЛИТИКА И ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ТУРИЗМА

Предлага се систематизиране и допълнение на функциите и задачите на министъра на туризма. Конкретизират се задълженията на областните управители за развитие на туризма. Ясно се регламентират функциите и задачите за развитие на туризма на общинския съвет и кметовете.

Предлагат се изменения и допълнения на уредбата относно Националния съвет по туризъм (НСТ) към министъра на туризма и общинските консултативни съвети по въпросите на туризма. Промените са относно състава и въпросите, които подлежат на обсъждане от този консултативен орган, вкл. и въпросите, свързани с трайна заетост в сектора, повишване на квалификацията на кадрите в туризма и устойчиво развитие на националните курорти.

Очертават се по-ясно и се разширяват функциите и задачите на общинските съвети, кметовете на общини и общинските консултативни съвети по въпросите на туризма - приоритетно разглеждане и решаване на въпросите, свързани с: изграждането и поддържането на туристическата инфраструктура на територията на общината и привличането на инвестиции в сферата на туризма; подобряване състоянието на транспортното обслужване; опазването и съхранението на обектите на културно-историческото наследство на територията на общината; кадровото обезпечаване развитието на туризма на територията на общината и необходимостта от обучение, както и за развитие на националните курорти.

Когато на територията на общината има националните курорти на съответния консултативен съвет се възлага: да проучва, обсъжда и прави предложения пред общинския съвет, чрез кмета на общината, за предприемане на необходимите мерки за устойчиво развитие относно: подобряване състоянието на туристическа инфраструктура; осигуряване на общественя ред и спокойствието на туристите; разполагането на преместваеми обекти и съоръжения, включително на територията на морския плаж; организиране на транспортна схема през туристическия сезон и други въпроси от значение за развитието на националните курорти. Предвижда и задължително участие на представители на собственици на туристически обекти в националните курорти.

3. По Глава трета ТУРИСТИЧЕСКО РАЙОНИРАНЕ

Конкретизира се състава на Организацията за управление на туристическите райони /ОУТР/. В ОУТР могат да участват съответните регионални и местни туристически сдружения, вписани в Националния туристически регистър.

Предвидено е промените в устава на ОУТР да се изпращат на министъра на туризма от изпълнителния директор за вписване в регистъра. Сроктът за вписване се намалява от 14-дневен на 7-дневен.

4. По Глава четвърта ТУРИСТИЧЕСКИ СДРУЖЕНИЯ

Предвижда се националните туристически сдружения да обединят отделните браншови, професионални и продуктови туристически сдружения.

За досегашните местни и туристически сдружения е предвидена възможността преди регистрацията им по този закон да се самоопределят като местни или като браншови, или продуктови туристически сдружения. Предоставена е възможност местните и регионалните сдружения да членуват в ОУТР.

Във раздела „Национални туристически сдружения“ са регламентирани националните туристически сдружения като обединения на туристически сдружения, които са национални браншови, продуктови и професионални туристически сдружения:

I. Национални браншови туристически сдружения на:

- 1) хотелиерите и ресторантьорите;
- 2) туроператорите и туристическите агенти;
- 3) работодателите в туризма

II. Национални продуктови туристически сдружения на лицата, предоставящи:

- 1) балнеолечебни, спа, уелнес и таласотерапевтични услуги;
- 2) селски и еко туризъм;
- 3) голф, спортен и приключенски туризъм;
- 4) културен, религиозен, конгресен, събитийен и/или фестивален туризъм;
- 5) детски и младежки туризъм;
- 6) друг специализиран продуктов туризъм;

III. Национални професионални туристически сдружения на:

- 1) екскурзоводите;
- 2) планинските водачи;
- 3) ски учителите и/или ски училищата.

Предвижда се ограничение за членуване - едно браншово, професионално или продуктово може да членува само в едно съответно национално туристическо сдружение.

Уредени са условията и реда за признаване на дадено национално туристическо сдружение за представително на национално равнище. Предлага се това да става с акт на Министерския съвет по предложение на министъра на туризма.

В раздела относно туристическите сдружения са регламентирани отделните видове туристически сдружения, които не са национални, както и техните правомощия.

Лицата, които не са заявили пред Министерството на туризма актуализация за вписване в Националния туристически регистър в посочения срок, се считат заличени.

Изрично е предвидено, че държавна такса за новата регистрация на туристическите сдружения не се дължи.

4 „а“. НАЦИОНАЛНИ КУРОРТИ

Създава се нова глава с чл. 56а - 56г, с която се регламентират националните курорти и се определя начина на обявяването на дадено селищно образувание с национално значение за национален курорт - с решение на Министерския съвет, по предложение на министъра на туризма, което да подлежи на обнародване в „Държавен вестник“.

Посочват се дейностите, които се осъществяват на територията на националните курорти: изграждане, поддържане и благоустрояване на туристическа инфраструктура; сметосъбиране и сметоизвозване; поддържане и облагородяване на зелените площи;

популяризиране и рекламиране на възможностите за туризъм, които предлага националният курорт в страната и чужбина; осигуряване на обществения ред, сигурността и спокойствието на туристите; организацията на движението, паркирането и дейността на превозвачите и други, регламентирани със закон или друг нормативен акт.

Със законопроекта се предвижда министъра на туризма да разработва и внася за приемане в Министерския съвет Наредба за управление и организация на туристическата дейност на територията на националните курорти, с която да се регулират обществените отношения, свързани с посочените по-горе дейности.

5. По Глава пета ТУРИСТИЧЕСКИ ИНФОРМАЦИОННИ ЦЕНТРОВЕ. НАЦИОНАЛНА МРЕЖА НА ТУРИСТИЧЕСКИТЕ ИНФОРМАЦИОННИ ЦЕНТРОВЕ

Като продължение на уредбата относно чл.3, ал. 1, т. 6 от закона, която определя информационното обслужване на посетителите като туристическа дейност, в глава пета се предлагат съответни изменения и допълнения относно туристическият информационен център /ТИЦ/. Тези центрове се определят като туристически обект, в който се извършва информационното обслужване на туристи, когато са сертифицирани от министъра на туризма. Предвидено е, че сертифицираните ТИЦ са свързани в национална мрежа, функционираща въз основа на единни стандарти.

Регламентирани са дейностите, които могат да се извършват от ТИЦ: информационна, рекламна, маркетингова, образователна и други в подкрепа за развитието и популяризирането на туризма на местно ниво.

6. По Глава шеста ФИНАНСОВО ПОДПОМАГАНЕ НА РАЗВИТИЕТО НА ТУРИЗМА

Предлага се в обсега на финансовото подпомагане от държавата да бъде включено и изграждането и функционирането на мрежата от сертифицирани ТИЦ.

Създава се уредба насочена към увеличаване на приходоизточниците на общините, целево предвидени за финансиране на общинските програми за развитие на туризма.

7. По Глава седма ТУРОПЕРАТОРСКА И ТУРИСТИЧЕСКА АГЕНТСКА ДЕЙНОСТ.

Предлага се да се повишат изискванията към лицата, които осъществяват туроператорска и/или туристическа агентска дейност като се въвеждат допълнителни изисквания за физическите лица – еднолични търговци и за съответните членове на управителен и контролен орган и всички други лица, оправомощени да управляват или представляват юридическите лица, които осъществяват туроператорска и/или туристическа агентска дейност.

✓ Установява изискване за наличие на разкрити специални клиентски сметки в левове и в съответната валута при регистрацията им.

✓ Отделя се специално внимание на въпроса за застраховането на туроператорите:

Предлага се застраховане и при предоставяне на единична туристическа услуга „настаняване“, която не е част от организирано туристическо пътуване с обща цена.

Въвежда се вписване в Националния туристическия регистър на номера и датата на сертификата, издаван от застрахователя при наличие на сключена застраховка.

С цел осигуряване на надеждна защита за правата на потребителите, както и за укрепване на имиджа на българските туроператори, а и на застрахователите, се установява тримесечен срок за произнасяне от застрахователя и съответно за плащане по

претенцията по застраховката. Предвижда се и възможност, по избор на потребителя, вместо медицинска застраховка да се ползва Европейска здравноосигурителна карта.

8. По Глава осма ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЪОРСТВО

Предлага се електронната форма на воденето на регистъра да се установи като задължителна за места за настаняване от клас "А", като тези лица са длъжни да осигурят автоматизиран обмен на данни между информационната система на водения от тях регистър и **Единната система за туристическа информация (ЕСТИ)** по определени в закона показатели – за българските граждани и гражданите от ЕС това са брой на настанените туристи, дата на регистрацията и дата на отпътуване.

За местата за настаняване от клас „Б”, за туристическите хижи, туристическите учебни центрове и туристическите спални, обектите по чл. 112, ал. 1, т. 1 и 3 (ротели, ботели, флотели и местата за настаняване, изградени от екологично чисти материали и/или имат нестандартно местоположение) се предвижда възможността регистърът да се води на хартиен носител по образец, утвърден от министъра на туризма и публикуван на интернет-страницата на Министерството на туризма. като данните се вписват в Единната система за туристическа информация ежедневно чрез публично достъпен уеб или друг интерфейс, чрез сигурна комуникационна сесия за свързаност.

До изграждане на публично достъпен уеб или друг интерфейс се предвижда прилагане на досегашния ред на подаване на изискуемата се информация чрез справка декларация ежемесечно по образец, утвърден от министъра на туризма и публикуван на интернет страницата на МТ.

9. По Глава девета УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СПА И УЕЛНЕС УСЛУГИ. СЕРТИФИЦИРАНЕ НА БАЛНЕОЛЕЧЕБНИ (МЕДИКЪЛ СПА), СПА, УЕЛНЕС И ТАЛАСОТЕРАПЕВТИЧНИ ЦЕНТРОВЕ

Предлага се в закона да се уточни срок от 3 месеца за валидност на удостоверението за открита процедура по сертифициране на посочените центрове.

Предлага се да отпадне изискването за представяне на декларация, че лицето е осигурило подходящи помещения, обзавеждане и оборудване и условия за предоставяне на съответните услуги за заявления за сертифициране обект. Отпада представянето на документ за въвеждане на обекта в експлоатация, като се предвижда съответните документи да се събират служебно.

Направено е пояснение, че таласотерапевтичните центрове са лечебни заведения по смисъла на Закона за лечебните заведения. В тази връзка се предлага допълнение в чл. 8, ал.1 от Закона за лечебните заведения, като балнеолечебните /медикул СПА/ и таласотерапевтичните центрове по Закона за туризма се определят като лечебни заведения за извънболнична помощ - амбулатории за специализирана медицинска помощ.

10. По Глава дванадесета ЕКСКУРЗОВОДИ, ПЛАНИНСКИ ВОДАЧИ И СКИ УЧИТЕЛИ

Създава се уредба относно ски училищата, чрез които ски учителите могат да упражняват професията си и се предвижда ски училищата занапред да се вписват в Националния туристически регистър.

Прецизира се нормата на чл. 150 от закона относно имуществената отговорност за вреди.

11. По глава тринадесета СКИ ПИСТИ И СКИ ЗОНИ

С проекта се предлага отчетливо да се определят видовете ски писти: за алпийски ски и за ски бягане.

В състава на комисията за определяне на вида на ски пистите да се включи и Министерството на младежта и спорта, като комисията извършва първоначални и текущи проверки за безопасност и информационна обезпеченост, които се извършват в периода на експлоатацията им.

Предлага се усъвършенстване на разпоредбите, свързани с ограничаване на достъпа до ски пистите.

12. По Глава четиринадесета ПЛАЗОВЕ. ВИДОВЕ. ПОЛЗВАНЕ И ОБЕЗОПАСЯВАНЕ

Предвижда се по предложение на Министерството на туризма, Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Министерството на икономиката, Министерският съвет да приема:

1. Наредба за проектиране и изграждане на басейните и водните атракциони в туризма;

2. Наредба за безопасната експлоатация и техническия надзор на басейните и водните атракциони в туризма, а именно: по предложение на министъра на туризма, министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на икономиката.

13. По Глава петнадесета ЕДИННА СИСТЕМА ЗА ТУРИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ

Възлага се единствено на министъра на туризма да разработва, изгражда и поддържа Единна система затуристическа информация, като единна информационна платформа за комуникация по защитени канали. Отпада това задължение на председателя на Националния статистически институт.

Единната система за туристическа информация се предлага да изпълнява ролята на единен портал за връзка между съответните органи на централната и местната изпълнителна власт чрез ежедневно и периодично подаване на информация от хотелиерите.

Уредбата относно Националния туристически регистър също се разширява и усъвършенства във връзка с предвиждането за връзка на този регистър със съответните регистри на Национална агенция по приходите и на Министерството на вътрешните работи.

В чл. 166, ал. 1 се създава т. 10, с която се регламентира вписването в регистъра на ски училищата и данните, които се вписват за тях.

С оглед облекчаване на заявителите се предвижда, при промяна на вписани обстоятелства относно регистриран туроператор и за туристически агент с издадени удостоверения относими за всяка от посочените дейности, да се събира една такса.

14. По Глава петнадесета „а“. НАЦИОНАЛЕН ТУРИСТИЧЕСКИ РЕГИСТЪР НА ТУРИСТИЧЕСКИТЕ АТРАКЦИИ

Създава се нова глава, в която се регламентира публичен регистър, с наименование „Национален туристически регистър на туристическите атракции, който се води в Министерството на туризма, като туристическите атракции са определени като национални и местни.

Регламентират се критериите за определяне степента на атрактивност на туристически атракции, които подлежат на вписване в Националния туристически регистър на туристическите атракции.

15. По Глава шестнадесета КОНТРОЛ

Разширяват се контролните функции на министъра на туризма.

Определят се видовете наказания за които министъра на туризма може да наложи глоби и имуществени санкции, както и да налага принудителни административни мерки:

1. прекратяване на категорията на категоризираните туристически обекти;
2. понижаване на категорията на категоризираните туристически обекти;
3. "временно затваряне на туристически обект" при:
4. "забрана на достъпа до туристически обект" при констатирано необезопасяване и липса на информационно обезпечаване.

5. заличаване на регистрацията на туроператорите и туристическите агенти.

Създава се звено за контрол „Туристически инспекторат“

Определят се правомощията на Комисията за защита на потребителите, като те ясно се разграничават от тези на министъра на туризма.

Разширяват се контролните правомощия на кметовете - принудителна административна мярка „временно затваряне на туристически обект“

Конкретизират се правомощията на председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, включително да прилагат мярката „временно затваряне на басейни и водни атракционни“.

16. По Глава седемнадесета АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Предвиждат се съответни административни наказания за въведените нови изисквания в законопроекта.

С преходни и заключителни разпоредби и с цел синхронизиране на действащата нормативна уредба с текстовете на настоящия Закон за изменение и допълнение на Закона за туризма са предвидени изменения и в следните закони:

1. Закон за професионалното образование и обучение – предвижда се министърът на туризма да съгласува държавния план прием за училищата по туризъм;
2. Закона за устройството на територията – предвижда се разрешението за строеж за обекти на територията на националните курорти да се презаверява еднократно, когато грубият строеж не е завършен в 5-годишния срок;
3. Закона за Българския Червен кръст – предвижда се дейностите по предотвратяване и оказване на помощ при нещастни случаи в планините да се регламентират в наредба на Министерския съвет, а не чрез устава на Българския Червен кръст;
4. Закона за закрила и развитие на културата – предвижда се включване на министъра на туризма в Национален фонд „Култура“, както и възможност средствата от този фонд да се разходват и за туристически атракции по смисъла на Закона за туризма.